

[Ole Bjørn Kraft.]

nogle Bemærkninger om Valgmaaden i Hovedstaden ved Folketingsvalgene og vilde fremstille Venstre som et Parti, der var blevet forurettet gennem Valgloven af 1920. (Krag: Ja, her i København). Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil kunne sige, at Valgloven af 1920 paa nogen Maade har været skadelig for Venstre. Forholdet har tværtimod været det, at Venstre ogsaa under denne Valglov har en større Repræsentation, end der egentlig tilkommer det efter Stemmer, og saa længe det er Tilfældet, tror jeg ikke, der er nogen Grund for det ærede Medlem til at beklage sig. Naar Venstre ikke faar valgt en Mand i Hovedstaden, er den simple Aarsag den, at Venstre har for faa Stemmer til at faa nogen valgt. Valgloven af 1920 var ikke rettet mod Venstre. Den havde til Hensigt at skabe Basis for en virkelig forholdsmæssig Repræsentation, saaledes at det gamle Forhold, at Venstre havde en uberettiget Begunstigelse, blev fjernet. Dette voldte adskillig Uro i Venstre, den Gang det blev gennemført, men Venstre har ikke nogen som helst Ret til paa Basis heraf at rette Bebrejdelser mod den Ordning, som nu eksisterer.

Jeg maa sige, jeg synes i nogle af de Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Krag i Dag fremsatte, at spore akkurat den samme Tendens, som gjorde sig gældende, den Gang vi diskuterede Spørgsmaalet om Folketingsvalg. Ogsaa dér vilde Venstre fastholde og klynge sig til en uberettiget Fordel, som man søgte at opretholde, men som det ikke var muligt for Venstre at opretholde. Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Krag selv mente, at Venstre, den Gang disse Spørgsmaal var til Behandling, ikke optraadte saa politisk klogt, som det havde været heldigt for Partiet selv, og jeg vil sige til det ærede Medlem, at nu, da han har Ledelsen i en Sag som denne, bør han søge at undgaa de Fejl, som Venstre i den Henseende har begaaet i Fortiden.

Indenrigsministeren (Dahlgaard): Det kan sikkert ikke nægtes, at der foreligger adskillige Symptomer paa, at det ærede Medlem Hr. Krag i den sidste Tid har været i daarligt Humør, jeg troede dog ikke, det havde udviklet sig saa vidt, at han kunde komme udi megen Misfornøjelse med, at jeg takker ham. Men jeg skal i øvrigt gerne tage min Tak tilbage efter den Tale, det ærede Medlem nu har holdt.

Det ærede Medlem udtalte som Argument imod Lovforslagets Bestemmelse an-

gaaende Amtmanden, at man maatte erindre, at Amtmanden ogsaa sad som Udtryk for Statshensynet, og at mange af de Afgørelser, Amdsraadet træffer, tager Sigte ud over Amtet, tager Sigte ogsaa paa Forhold, hvor Statshensynet gør sig gældende. Det er meget rigtigt, men jeg skulde dog tro, at Formaalet, naar Amdsraadets Afgørelser og Synspunkter og Meninger æskes bl. a. ogsaa af Staten, er at faa at vide, hvilke Anskuelser den Vælgerbefolkning har, som har valgt Amdsraadet som sit Organ. Det ærede Medlem ved jo meget godt, at hvad Amtmanden angaar, er der anden Vej til at faa at vide, hvilke Anskuelser han har. Det ærede Medlem kan ikke benytte det Synspunkt, han her fremdrog, som Argument for at bibeholde Amtmandens Stemmeret, og naar Amtmændene selv i stort Omfang — og det er rigtigt — undlader at benytte deres Stemmeret i Amdsraadet i mange Sager, fordi de føler, at de i Virkeligheden repræsenterer et Element, hvis Opgave i Amdsraadet ikke ligger paa dette Omraade, saa forstaar jeg ikke, hvorledes man kan anvende dette som Argument imod, at det, som Amtmændene selv finder rigtigt, nu gennemføres i Loven.

Det ærede Medlem var dernæst meget vred over, at jeg ikke havde ment det rigtigt at spørge Amdsraadene om deres Opfattelse af dette Spørgsmaal, og det ærede Medlem brugte, tror jeg, det Udtryk, at det var en af de sædvanlige Fraser fra min Side. Jeg ved ikke, at det ærede Medlem har nogen som helst Begrundelse for at bruge et saadant Udtryk overfor mine Udtalelser andet end det daarlige Humør; det ærede Medlem er i. Men i øvrigt forekommer det mig, at man netop under denne Debat faar Forstaaelsen af, at det ikke er et af de Spørgsmaal, man skal spørge Amdsraadene om. Der er jo ikke Tvivl om, at Venstre, som i næsten alle Amdsraad har Flertallet, ikke vilde desavouere sin Ordfører paa dette Omraade her i Tinget; det tror jeg ikke, de vilde, saa stor Pris sætter de paa det ærede Medlem, at selv om de saglig set gerne vilde gøre det, vilde de ikke tilføje det ærede Medlem den Krænkelser, og det tager jeg som et Udtryk for, at det er et af de Spørgsmaal, der berører Valgrettens Betydning, som man ikke skal spørge en politisk Forsamling om.

Det ærede Medlem fremdrog som Argument for en 8-aarig Valgtid, at Lands-tinget er valgt paa 8 Aar. Ja, det er meget rigtigt, men selv med Hensyn til Lands-tinget og dets Sammensætning gælder det